

जित्दै जान्छ। त्यसैले, मानिसको आचरणमा निरन्तर सुधार आउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

मानिसको पापी स्वभावलाई यसरी अस्वीकार गर्दा एउटा भूटो निष्कर्ष निस्केको छ—मानवजाति युद्ध, जातीय पूर्वाग्रह र अन्यायविना एउटै मेलमिलापपूर्ण एकतामा सँगै बस्न सक्छ, यदि सामाजिक व्यवस्थामा मात्र आमूल परिवर्तन गरियो भने। यही अस्वीकारका आधारमा धेरै सरल हृदय भएका मानिसहरूले यस्तो ठानेका छन् कि यदि कुनै राष्ट्रले आफ्ना हतियारहरू त्यागेर लड्न अस्वीकार गर्‍यो भने, अरू सबै राष्ट्रहरूले पनि त्यही गर्नेछन्।

व्यक्तिगत परमेश्वरको अस्तित्वलाई मानिसले अस्वीकार गर्नु कुनै सामान्य वा सानो कुरा साबित भइरहेको छैन। यस अस्वीकारले संसारलाई हल्लाउने खालका क्रान्तिकारी परिणामहरू निम्त्याइरहेको छ। दुःखको कुरा, मानिस आफू ठूलो बुद्धिको पछि लागिरहेको ठान्छ (१ कोरिन्थी १:२१)। तर वास्तविकता के हो भने, ऊ यस संसारको ईश्वर अर्थात् शैतानद्वारा अन्धो पारिँदैछ (२ कोरिन्थी ४:४)। सम्भवतः शैतानले मानिसले परमेश्वरलाई अस्वीकार गरेको परिणामलाई यस संसारमा आफ्नो आउँदै गरेको राज्यको दृश्य, राजनीतिक स्वरूप स्थापित गर्ने तयारीका रूपमा प्रयोग गरिरहेको छ।

शैतान आफ्नो काममा लागिरहँदा, परमेश्वर पनि आफ्नै काममा लागिरहनुभएको छ—शैतानको राज्यबाट मानिसहरूलाई उद्धार गर्दै र तिनीहरूलाई साँचो मण्डलीमा थप्दै हुनुहुन्छ। साँचो मण्डली भन्नाले पवित्रशास्त्रमा प्रकट गरिएको येशू ख्रीष्टको सुसमाचारमा व्यक्तिगत रूपमा विश्वास गरेका मानिसहरूको समूह हो।

साभार: *What on Earth is God Doing* by Renald Showers

- अध्याय ७ (८ मध्ये) पूरा भयो -

पृथ्वी कति पुरानो छ?

वैज्ञानिकहरूले सन् १८३५ देखि पृथ्वीको चुम्बकीय क्षेत्र मापन गर्दै आएका छन्। अप्रत्यक्ष मापनबाट पृथ्वीको चुम्बकीय क्षेत्रको समग्र शक्ति समयसँगै निरन्तर घट्दै गएको देखिन्छ। अझ अचम्मलाग्दो कुरा त यसको घट्ने दर हो—विगत १,४०० वर्षमा पृथ्वीको चुम्बकीय क्षेत्रको शक्ति ५० प्रतिशतले घटिसकेको छ।

पृथ्वीको उमेर तुलनात्मक रूपमा कम हो भने यसले कुनै समस्या खडा गर्दैन। तर पृथ्वी १०,००० वर्षभन्दा धेरै पुरानो हो भने पृथ्वीमा कुनै पनि जीवित प्राणी बाँच्न सक्ने थिएन, किनकि त्यतिबेला चुम्बकीय क्षेत्र अत्यन्तै शक्तिशाली हुने

धनसम्पत्तिमा सुरक्षा

मानिसहरूलाई मेहनत गर्न र मितव्ययी (फजुल खर्च नगर्ने) हुनबाट हामीले रोक्नु हुँदैन। बरु, सबै ख्रीष्टियनहरूलाई सकेसम्म धेरै कमाउन र सकेसम्म धेरै बचत गर्न प्रोत्साहन दिनुपर्छ। वास्तवमा, यसको अर्थ धनी बन्नु हो।

त्यसोभए, हाम्रो धन हाम्रो निम्ति पासो बन्न नदिन हामीले के गर्नुपर्छ? यसको एउटा मात्र उपाय छ; अर्को कुनै उपाय छैन। यदि सकेसम्म धेरै कमाउने र सकेसम्म धेरै बचत गर्नेहरूले नै सकेसम्म धेरै दिने पनि गरे भने, उनीहरू जति धेरै कमाउँछन्, त्यति नै अनुग्रहमा बढ्दै जानेछन् र स्वर्गमा त्यति नै धेरै धन थुपार्नेछन्। - *Jewels for the Household*

थियो। यदि पृथ्वी भन्डै पाँच अर्ब वर्ष पुरानो हो भने यसको चुम्बकीय क्षेत्रको उमेर १०,००० वर्षभन्दा कम कसरी हुन सक्छ? के हामीलाई विश्वास गर्न लगाइएको भन्दा पृथ्वीको उमेर निकै कम हुन सक्छ?

पृथ्वीको चुम्बकीय क्षेत्रको दिशा द्रुत गतिमा उल्टिएका घटनाहरूका अवलोकनले पनि पृथ्वी निकै पुरानो हो भन्ने मान्यता राख्ने वैज्ञानिकहरूका लागि समस्या खडा गर्छन्। विभिन्न अवलोकनले विगतमा पृथ्वीको चुम्बकीय क्षेत्र निकै छोटो अवधिमा—केही दिनदेखि केही महिनाभित्रै—उल्टिएको देखाएका छन्। विश्वव्यापी जलप्रलयका क्रममा पृथ्वीको पल्टिएको केन्द्रभागमा भएका विनाशकारी उथलपुथलले चुम्बकीय क्षेत्रको यस्तो द्रुत उलटफेरलाई सजिलै व्याख्या गर्न सक्छन्। यी उलटफेर यति छोटो समयमा कसरी भए भन्ने कुरालाई पर्याप्त रूपमा व्याख्या गर्न सक्ने अर्को कुनै संयन्त्र छैन। चुम्बकीय क्षेत्रको दिशामा भएका यी उलटफेरले यसको समग्र शक्ति अझ तीव्र गतिमा घटाउने थिए। यसले पृथ्वीको अधिकतम सम्भावित उमेर १०,००० वर्षभन्दा पनि कम रहेको सङ्केत गर्छ।

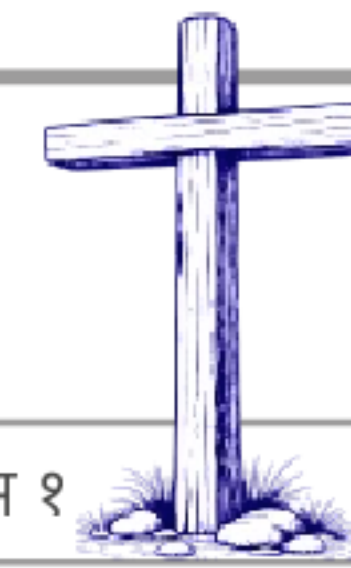
— सृष्टिवादसम्बन्धी दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको कार्यवाही, “जलप्रलयका क्रममा पृथ्वीको चुम्बकीय क्षेत्रको दिशा उल्टिने भौतिक संयन्त्र,” खण्ड २, सन् १९८१।

Source: *A Closer Look at the Evidence* by Richard & Tina Kleiss

काम नगर्नुको दुःख

आफूलाई कुनै राम्रो काममा व्यस्त राख्न सक्ने मानिस कहिल्यै दुःखी हुँदैन। काम नगरी बस्नेहरू नै दुःखी हुन्छन्। यदि मैले कसैलाई सबैभन्दा ठूलो सजाय दिनुपरेमा, उसलाई कुनै काम नदिई अँध्यारो कोठामा एकलै थुन्ने थिएँ।

- *Jewels for the Household*

भल्थूम १

“प्रेममा साँचो बोल्दै हामी सबै कुराहरूमा उहाँसम्म बढौं, जो शिर हुनुहुन्छ” - एफेसी ४:१५

अंक ३१

प्रेममा साँचो बोल्दै

भविष्यका पापहरू

ख्रीष्टले श्रापित क्रूसमा हाम्रा पापको भार बोक्नुहुँदा ती सबै पाप भविष्यका पाप थिए। विगत २००० वर्षदेखिका सबै विश्वासीका पापहरू पनि ख्रीष्ट तिनीहरूका निम्ति मर्नुहुँदा भविष्यका पाप नै थिए।

त्यसैले, भविष्यका पापको कुरा गर्दा समस्या देखिन्छ भने, यसको मुख्य कारण हामी क्रूसलाई परमेश्वरको दृष्टिकोणबाट नभई आफ्नै दृष्टिकोणबाट—स्वर्गको दृष्टिकोणबाट नभई पृथ्वीको दृष्टिकोणबाट—हेर्ने गर्छौं। पवित्रशास्त्रले भविष्यका पापहरूबारे कहिल्यै कुरा गर्दैन। विगत, वर्तमान र भविष्य भन्ने कुरा मानिसको र पृथ्वीको दृष्टिकोणबाट गरिने विभाजन मात्र हुन्। परमेश्वरको दृष्टिमा त सबै कुरा अनन्त वर्तमान हो।

क्रूसमा अनन्त न्यायको सामुन्ने हाम्रा सबै पाप थिए, र ती सबै पाप पापको भार बोक्नुहुने येशूमाथि राखिए। उहाँले आफ्नो मृत्युद्वारा पापको क्षमाको अनन्त आधार स्थापना गर्नुभयो। यसैले, आफ्नो जीवनको जुनसुकै क्षणमा, जीवनको जुनसुकै अवस्थामा र आफ्नो कामकाजी जीवनको जुनसुकै चरणमा—सुसमाचारको पवित्र सन्देश पहिलोपटक विश्वाससाथ सुनेको समयदेखि महिमामा प्रवेश गर्ने क्षणसम्म—विश्वासीले कुनै शङ्का, संकोच वा हिचकिचाहट नराखी स्पष्ट र दृढतापूर्वक यसो भन्न सक्छ, “तपाईंले मेरा सबै पाप आफ्नो पिठ्यूपछिल्लिर फर्काइदिनुभएको छ।” (यशैया ३८:१७)

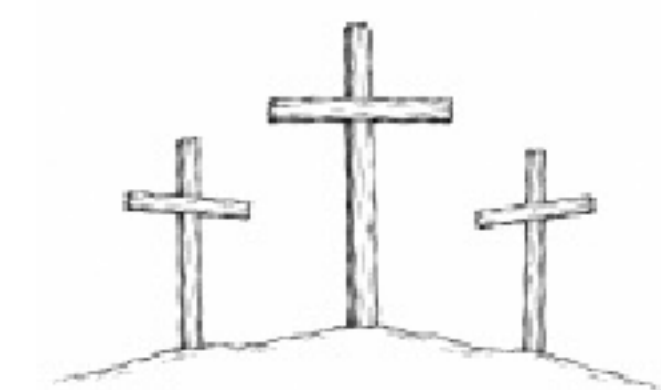
यसो भन्नु भनेको परमेश्वरले स्वयं घोषणा गर्नुभएको कुराप्रति विश्वासले दिएको जवाफ मात्र हो। उहाँ भन्नुहुन्छ, “तिनीहरूका पापहरू र तिनीहरूका अपराधहरू म कहिल्यै सम्झना गर्नेछैन।” (हिब्रू १०:१७) “परमप्रभुले हामी सबैको अधर्म उसैमाथि राखिदिनुभएको छ।” (यशैया ५३:६)

उदाहरणका लागि, क्रूसमा टाँगिएको डाँकुलाई विचार गरौं। आफू पापी हुँ भन्ने बुझेको उसले विश्वासद्वारा आफ्नो छेउमा झुण्डिनुभएका प्रभुलाई हेर्दा, के ऊ त्यही क्षण स्वर्ग प्रवेश गर्न योग्य भएन र? निश्चय नै भयो। स्वर्ग प्रवेश गर्न उसमा वा ऊसँग अरू केही गरिनु आवश्यक थिएन।

यदि उसलाई क्रूसबाट ओर्लन दिइएको भए पनि, उसको पापी स्वभाव उस्तै रहने थियो र उसले सोचाइ, बोली र काममा पाप गर्न सक्थ्यो। तैपनि, स्वर्ग प्रवेश गर्ने उसको योग्यता गुमने थिएन, किनकि त्यो ईश्वरीय र अनन्त थियो।

येशूले उसका सबै पाप बोक्नुभएको थियो। स्वर्ग प्रवेश गर्न एकपटक योग्य बनाइएपछि ऊ सधैंका लागि योग्य भएको थियो। त्यसैले, पृथ्वीमा पचास वर्ष बाँचेको भए पनि, ऊ जुनसुकै बेला स्वर्ग प्रवेश गर्न उत्तिकै योग्य हुने थियो।

- चार्ल्स एच म्याकिन्टोश

ख्रीष्ट येशूलाई लिएर तपाईं के गर्नुहुन्छ?

स्वीकार गर्ने कि अस्वीकार गर्ने? कुनचाहिँ?

उहाँलाई हामीले ग्रहण गर्नुपर्छ!

“किनभने परमेश्वरले संसारलाई यस्तो प्रेम गर्नुभयो कि उहाँले आफ्नो एकमात्र जन्माइएको पुत्रलाई दिनुभयो; उहाँमाथि विश्वास गर्ने कोही पनि नष्ट नहोस्, तर उसले अनन्त जीवन पाओस्।” — यूहन्ना ३:१६

उहाँ हाम्रा सबै पापका निम्ति मर्नुभयो!

“तर परमेश्वरले हामीप्रति आफ्नो प्रेम यसैमा प्रकट गर्नुहुन्छ: हामी पापी हुँदाहुँदै ख्रीष्ट हाम्रा निम्ति मर्नुभयो।” — रोमी ५:८

उहाँकहाँ आउने सबैलाई उहाँले उद्धार गर्नुहुन्छ!

“...मकहाँ आउनेलाई म कुनै रीतिले अफाल्नेछैन।” — यूहन्ना ६:३७

म अहिले नै आफ्नो निर्णय यसरी व्यक्त गर्छु:

☐ स्वीकार गर्छु

☐ अस्वीकार गर्छु

परमेश्वरले संसारमा के गर्दै हुनुहुन्छ?

अध्याय ७ [४ मध्ये भाग ४]

व्यक्तिगत परमेश्वरको इन्कार (क्रमशः)

पाँचौँ, समाजमा अराजकता वा नियमविहीनताको भावना भन्भन् बढ्दै गएको छ। यसको कारण नैतिक रूपमा सही र गलत भन्ने कुनै वस्तुगत सत्य हुँदैन भन्ने भूटो धारणा हो। आफ्नो व्यवहारमाथि बाह्य नियन्त्रणहरू लगाइएकोमा मानिस भन् भन् असन्तुष्ट हुँदैछ। यदि मानिसमाथि शासन गर्ने कुनै सर्वोच्च सत्ता छैन भने, मानिसले आफ्नो व्यवहार नियन्त्रण गर्न मानिसहरूले बनाएका संस्था र नियमहरूलाई कुनै अधिकार छैन भन्ने तर्क गर्छ। त्यसैले प्रत्येक व्यक्ति आफ्नै दृष्टिमा सही लागेको कुरा, आफूले चाहेको तरिकाले गर्न स्वतन्त्र हुनुपर्छ।

चार्ल्स डार्विनले यस मनोवृत्तिलाई यसरी व्यक्त गरेका थिए: “व्यक्तिगत परमेश्वरको अस्तित्वमा निश्चित वा वर्तमान विश्वास नभएको, र जीवनपछि इनाम र दण्डसहितको न्याय हुनेछ भन्ने विश्वास पनि नभएको मानिसले आफ्नो जीवनलाई कसरी चलाउन सक्छ? मैले देखेसम्म, उसले आफूलाई सबैभन्दा राम्रो लाग्ने वा आफूमा सबैभन्दा बलिया रहेका आवेग र प्रवृत्तिहरूलाई मात्र पछ्याउन सक्छ।”

यस मनोवृत्तिको परिणामस्वरूप, मानिस भन् भन् बिग्रिएको र लाडप्यारमा हुर्केको बच्चाजस्तै व्यवहार गर्न थालेको छ, जसले आफूले चाहेको कुरा आफूले चाहेको बेला पाउन नसके जिद्दी गर्दै रिस पोख्छ। त्यसैले, सरकारले बनाएका कानूनहरू जानीजानी उल्लङ्घन गरिन्छ र तिनमाथि आक्रमण गरिन्छ। विडम्बनाको कुरा, अराजकतामा पुर्‍याउने ईश्वरविहीन दर्शन अँगालेका शैक्षिक संस्थाहरू नै आफ्ना नियम र नीतिविरुद्ध विद्यार्थीहरूको विद्रोहको सामना गरिरहेका छन्। सामान्यतया समाजका संस्थाहरू पनि क्रमशः अव्यवस्थित बन्दै जान दबाबमा परिरहेका छन्।

छैटौँ, पुरुष र महिलाका लागि परमेश्वरले तोक्नुभएका फरक भूमिका र स्वरूपहरूलाई हटाउने प्रयास भइरहेको छ (१ कोरिन्थी ११:२–१५; एफिसी ५:२२–३३)। परमेश्वर हुनुहुन्न भने, यी परम्परागत भिन्नताहरू मानिसले बनाएका हुन् र विगतमा पुरुषहरूले महिलालाई अधीनमा राखिराख्नेकै लागि ती बनाएका हुन् भन्ने निष्कर्ष निकालिन्छ। त्यसैले, महिला मुक्ति आन्दोलनमा जोड दिइएको छ।

सातौँ, मानिसको भलाइका लागि परमेश्वरले स्थापना गर्नुभएका संस्थाहरूलाई नै हटाउने इच्छा बढ्दै गएको छ। मानिसले परमेश्वर र उहाँको पवित्रशास्त्रीय प्रकाशलाई अस्वीकार गर्दै जाँदा, सरकार, विवाह र मण्डलीजस्ता कुराहरू अर्को युगका मानिसहरूले बनाएका संस्थाहरू मात्र हुन् भन्ने

निष्कर्षमा पुगिरहेको छ। तर मानिसको विकासक्रमको अघिल्लो युगका लागि जे राम्रो थियो, त्यो अहिलेको युगका लागि पनि राम्रो छ भनेर कसले भन्न सक्छ? यी संस्थाहरू वर्तमान सामाजिक व्यवस्थाकै अङ्ग भएकाले मानिसको अस्तित्वलाई खतरामा पार्ने देखिन्छन्; र तिनले व्यक्तिगत नैतिक आचरण र इच्छाहरूमा रोक लगाउने भएकाले, मानवजातिको बढ्दो ठूलो हिस्साले आज यी संस्थाहरूलाई अप्रासङ्गिक ठानेर अस्वीकार गर्न थालेको छ। विशेष गरी व्यक्तिगत परमेश्वरमा विश्वास गर्ने, बाइबल ईश्वरीय प्रेरणाबाट आएको र त्रुटिरहित छ भन्ने विश्वास गर्ने, तथा उच्च अधिकार र ईश्वरीय रूपमा प्रकट गरिएका निरपेक्ष सत्यहरूको अधीनमा रहने मण्डलीहरू अस्वीकारको निशानामा परेका छन्।

आठौँ, मानिसको लक्ष्य एकता हुनुपर्छ भन्ने विश्वास बढ्दै गएको छ। मानिसले आफूलाई दुःख र विनाशबाट बचाउने हो भने, ऊ एउटै साभ्ना मानव समुदायमा एकताबद्ध हुनुपर्छ। एउटै विश्व सरकार र एउटै विश्व मण्डली वा धर्मतर्फ अघि बढ्ने आन्दोलन हुनुपर्छ।

मानिसलाई विभाजित गर्ने विचार र विश्वासका सबै भिन्नताहरू हटाइनुपर्छ। धर्मको क्षेत्रमा कुनै पनि ईश्वरशास्त्रीय निरपेक्ष सत्य (theological absolutes) हुन सक्दैन। कुनै विशेष विश्वास मात्र सत्य हो, किनकि त्यो मात्र परमेश्वरबाट प्रकट भएको हो भन्ने धारणा अस्वीकार गर्नुपर्छ। व्यक्तिगत परमेश्वर नै हुनुहुन्न भने, ईश्वरशास्त्रीय सत्य वा कुनै धर्मको ईश्वरीय प्रकाश हुन सक्ने कुरै भएन। सबै धार्मिक सिद्धान्त र धर्महरू मानिसले बनाएका हुन्; त्यसैले ती सबै सापेक्ष छन्। यसकारण, एकताको खातिर तिनलाई हटाउने अधिकार मात्र होइन, दायित्वसमेत मानिसको हो।

एकताको यही चाहनाको परिणामस्वरूप संयुक्त राष्ट्रसङ्घ गठन भयो, र पश्चिमी युरोपमा आर्थिक तथा राजनीतिक एकतातर्फ अघि बढ्ने आन्दोलन भइरहेको छ। धार्मिक क्षेत्रमा पनि विश्वव्यापी मण्डली-एकता आन्दोलनको जोड बिस्तारै अन्तर-सम्प्रदायिक सहकार्यबाट एउटै निकायमा संस्थागत एकतातर्फ सँदै गएको छ। विश्व मण्डली परिषद् (World Council of Churches) सन् १९४८ मा गठन भयो। धेरै प्रोटेस्टेन्ट समूहहरू एक भएर ठूला सम्प्रदायहरू बनेका छन्। अर्थोडक्स मण्डली पनि दशकौँदेखि विश्वव्यापी मण्डली-एकता आन्दोलन (ecumenical movement) मा सहभागी हुँदै आएको छ, र अहिले रोमन मण्डली र यस आन्दोलनबीच मेलमिलाप गराउने प्रयासहरू भइरहेका छन्। समग्र प्रवृत्ति एउटै विश्व मण्डली गठन गर्नेतर्फ छ। कतिपय मानिसहरूले त अन्ततः सबै धर्महरू एक हुने सपना पनि देखेका छन्।

एकतातर्फको यस अभियानको अर्को परिणाम शान्ति, प्रेम र मानव-भातृत्वका विषयहरूमा अहिले दिइएको जोड हो। “प्रेम नै समाधान हो” जस्ता नाराहरू निकै लोकप्रिय भएका छन्, र प्रेमको ईश्वरशास्त्रबारे पनि धेरै चर्चा भइरहेको छ। दुःखको कुरा, प्रेमको साँचो स्रोत परमेश्वरबाट अलग गरिएको यस्तो प्रेम अन्ततः विकृत र भूटो प्रेम बन्न पुग्छ (१ यूहन्ना ४:८)। त्यसैले, प्रेम र शान्तिको सबैभन्दा ठूलो स्वरमा प्रचार गर्नेहरू नै प्रायः आफ्ना इच्छा र उद्देश्यसँग असहमत हुने व्यक्ति र संस्थाहरूमाथि आफ्नो क्रोध पोख्नेहरू हुन्छन्।

नवौँ, एकता र सामाजिक व्यवस्थामा आमूल परिवर्तनको अभियानलाई समर्थन गर्न येशू ख्रीष्टलाई मानवतावादी प्रतीक बनाउने प्रवृत्ति छ। मानिसहरू यस्तो निष्कर्षमा पुगिरहेका छन् कि परमेश्वर हुनुहुन्न भने, येशू ख्रीष्ट मानव शरीर धारण गर्नुभएका परमेश्वर हुनुहुन्थेन। उहाँको “ईश्वरत्व” केवल उहाँको सिद्ध मानवता बाहेक अरू केही थिएन। सिद्ध मानिसका रूपमा येशूले मानिसहरूप्रति करुणा देखाउनुभयो। त्यसैले उहाँ मानवताको आदर्श—मानिसको सामाजिक सरोकारको महान् प्रतीक—हुनुहुन्थ्यो।

यस कुरामा दिइएको जोडको परिणामस्वरूप, येशूलाई एक महान् क्रान्तिकारीका रूपमा चित्रण गरिँदैछ—लामो कपाल र दाही पालेका, क्रान्तिकारीहरूको एउटा समूह खडा गरेका र आफ्नो समयको सामाजिक व्यवस्थाविरुद्ध ग्रामीण क्षेत्रमा स्वतन्त्र रूपमा घुम्दै लड्न सक्नु भनेर कुनै रोजगारी गर्नसमेत अस्वीकार गरेका क्रान्तिकारीका रूपमा। उहाँका विध्वंसकारी गतिविधिका कारण सरकारबाट खोजी भइरहेको भगौडाका रूपमा उहाँलाई पोस्टरहरूमा चित्रण गरिन्छ। उहाँको मृत्युलाई पनि स्थापित सामाजिक व्यवस्थाले त्यसको विरोध गर्नेहरूसँग गर्ने व्यवहारको उदाहरणका रूपमा हेरिन्छ। यसको अर्थ के हो भने, यदि सिद्ध मानिस आफ्नो समयको स्थापित व्यवस्थाविरुद्ध लड्ने क्रान्तिकारी थिए भने, सिद्ध मानिस बन्न चाहनेहरूले पनि उहाँलाई आफ्नो आदर्श मानेर त्यही गर्नुपर्छ।

दशौँ, मानिसलाई परिभाषित गर्ने सर्वेश्वरवादी (pantheistic) धार्मिक दृष्टिकोण विकसित हुँदै गएको छ, जसले मानिसको स्वभावलाई नै चुनौती दिन्छ। मानिसभित्र कुनै न कुनै कुराको उपासना गर्ने स्वाभाविक आवश्यकता हुन्छ। व्यक्तिगत परमेश्वरलाई अस्वीकार गरिसकेपछि, मानिससँग उपासना गर्न बाँकी रहने एउटै कुरा भौतिक संसार हो, जसको सर्वोच्च र कथित रूपमा सबैभन्दा विकसित प्रतिनिधि मानिस स्वयं हो। यसरी, मानिसले भौतिक संसार नै पवित्र हो भन्ने निष्कर्ष निकालिरहेको छ। उसले अब के विश्वास गर्न थालेको छ भने, परम्परागत रूपमा परमेश्वरसँगको सम्बन्ध भनिँदै आएको कुरा सामर्थ्य र

भलाइमा पूर्ण सर्वोच्च सृष्टिकर्तासँगको सम्बन्ध होइन। बरु, त्यो अरूका निम्ति जिउने नयाँ जीवन हो। यसरी, मानव रूपमा परमेश्वर भनेको अरूका निम्ति अस्तित्व राख्ने मानिस हो।

मानिसलाई परिभाषित गर्ने सर्वेश्वरवादतर्फको यो प्रवृत्ति आधुनिक चिन्तकहरूका भनाइहरूमा देख्न सकिन्छ। पाउल टिलिख (Paul Tillich) ले परमेश्वर व्यक्ति हुनुहुन्छ भन्ने विचारलाई अस्वीकार गरे। उनले परमेश्वरलाई “सत्ताको अवैयक्तिक आधार र स्रोत” भने—अर्थात् अस्तित्वमा रहेका सबै कुराको स्रोत र सबै कुरा जसमा निर्भर छन् त्यो। थोमस जे. जे. अल्टिजर (Thomas J. J. Altizer) ले मानिसले व्यक्तिगत परमेश्वरको अस्तित्वलाई अस्वीकार गरिसकेपछि, मानिस “मानव-निर्मित परमेश्वर” अर्थात् मानव आत्म-उत्कर्षको एउटा जाति बन्नुपर्ने बताएका छन्। जोन कूपरले लेखेका छन् कि ईश्वरशास्त्रले यस संसारभित्र रहेको अतिक्रमणशीलतालाई देख्नुपर्छ; यो यस्तो दर्शनमा आधारित हुनुपर्छ जसले अर्को कुनै संसारलाई स्वीकार गर्दैन।

रोमन मण्डलीका विद्वान् पियरे तेयार द शार्द (Pierre Teilhard de Chardin) ले मानवजाति क्रमशः यस्तो सामूहिक भ्रातृत्वतर्फ विकसित हुँदैछ, जसको अन्तिम परिणाम परमेश्वर र मानिसको एकतामा पुग्नेछ भनेर बताए। उहाँको निष्कर्ष थियो कि जब मानिसले पृथ्वीलाई, विशेष गरी पृथ्वीको विकासक्रमको मुकुट अर्थात् मानिसलाई प्रेम गर्छ, तब उसले परमेश्वरलाई प्रेम गरिरहेको हुन्छ। तेयारको विश्वास थियो कि वैज्ञानिक अध्ययन, सञ्चारका साधनहरू, उदार सामाजिक लोकतन्त्रको विकास र मानिसको एक-अर्कामाथिको बढ्दो निर्भरता—यी सबै मानिसहरूलाई समाजवादी आधारमा बनेका समुदायहरूमा एकसाथ ल्याउने शक्तिहरू हुन् र तिनले सामूहिक मानवताको विकासमा योगदान पुर्‍याउँछन्। यस सामूहिक मानवतामा “सबै मानिसहरू एउटै जीवित जीवको अङ्ग बन्नेछन्, जसले संसारको भाग्य आफ्नो हातमा लिनेछ।” अर्को शब्दमा, तेयारका अनुसार उपासना गर्नुपर्ने परमेश्वर अनन्त रूपमा विकसित हुँदै आएको मानवजातिबाट उत्पन्न हुनुहुनेछ। अर्थात्, विकासक्रमको माध्यमबाट मानिस परमेश्वर बन्दैछ।

एघारौँ, मानिसको पापी स्वभावलाई सरल रूपमा अस्वीकार गर्ने धारणा विकसित हुँदै गएको छ। व्यक्तिगत परमेश्वर नै हुनुहुन्न भने, मानिसले उहाँविरुद्ध कहिल्यै मूल विद्रोह गरेको थिएन भन्ने मानिसले निष्कर्ष निकालेको छ। बाइबलमा वर्णन गरिएको पतनको कथा मिथक हो; त्यसैले इतिहासमा कुनै यस्तो समय थिएन, जब मानिसले भ्रष्ट स्वभाव प्राप्त गरेको थियो। बरु, मानिसले जीवनका तल्ला रूपहरूबाट केही प्रवृत्तिहरू प्राप्त गर्दै विकास गरेको हो। विकासक्रम अघि बढ्दै जाँदा मानिसले यी पशुसुलभ प्रवृत्तिहरूमध्ये भन् धेरैलाई